

UCHWAŁA NR 01/06/2020

RADY WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

w sprawie powołania Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego
podjęta na posiedzeniu w dniu 29 czerwca 2020 r.

Rada Wydziału Prawa i Administracji UW,

nawiązując do stanowiska wyrażonego w uchwałach z dnia 14 grudnia 2015 r. i 12 grudnia 2016 r. w sprawie naruszania ładu konstytucyjnego przez władze państwowe Rzeczypospolitej, z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie projektowanych zmian ustawowych dotyczących władzy sądowniczej oraz z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej, a także z dnia 16 grudnia 2019 r. w związku z projektem nowelizacji ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw wniesionym do Sejmu 12 grudnia 2019 r.,

niezmiennie podkreśla, że bezwzględne przestrzeganie postanowień Konstytucji jest podstawą demokratycznego państwa prawnego.

Z niepokojem obserwujemy dokonywaną od kilku lat stopniową zmianę konstytucyjnego ustroju Rzeczypospolitej przeprowadzaną w formie ustaw zwykłych naruszających ustawę zasadniczą. Nasz sprzeciw budzą w szczególności działania ograniczające niezależność sądów i godzące w niezawisłość sędziowską, gdyż uważamy, że zasady te są fundamentem ustroju Rzeczypospolitej, gwarancją praw i wolności jej obywateli, podstawą europejskiego ładu ustrojowego wyrażonego w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. Sprzeciwiamy się

wszelkim działaniom godzącym w te zasady, a zwłaszcza dyscyplinowaniu sędziów stosujących prawo europejskie i respektujących wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wyrażamy wdzięczność wszystkim sędziom, którzy stoją na straży niezależności sądów i bronią niezawisłości sędziowskiej, służąc w ten sposób ochronie praw i wolności obywatelskich. Będziemy nadal ich w tym wspierać.

W systemie niezależnych sądów kluczową rolę odgrywa Sąd Najwyższy, dlatego nasz zdecydowany protest budzą zmiany legislacyjne ograniczające jego niezależność i poddające procedury wyłaniania jego Pierwszego Prezesa wpływom politycznym i ingerencjom władzy wykonawczej.

Konstytucja RP nie pozwala Prezydentowi RP na powierzenie wskazanemu przez niego sędziemu wykonywania obowiązków Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ani na powołanie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego spośród kandydatów, którzy nie zostali przedstawieni przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego w uchwale, a ich wyłonienie nastąpiło z naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 183 ust. 3 Konstytucji, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego powołuje Prezydent spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne SN. W ten sposób ma być zapewniona niezależność wyboru od politycznych wpływów i możliwość wyłonienia jako *primi inter pares* kandydatów cieszących się największym uznaniem Zgromadzenia Ogólnego. Konstytucyjną tradycją stało się, że Prezydent powoływał na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego osobę, która otrzymała najwięcej głosów. Jeżeli obecnie, pomimo udziału w tym Zgromadzeniu osób niewyłonionych prawidłowo na stanowisko sędziego, Zgromadzenie wskazało kandydata na Pierwszego Prezesa z liczbą głosów dwukrotnie przewyższającą kolejną osobę na liście, pominięcie tej kandydatury przez Prezydenta oznacza zignorowanie woli Zgromadzenia Ogólnego i świadczy o politycznym charakterze tej decyzji.

Niezależność Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego od polityków jest istotnym czynnikiem konstytucyjnej odrębności władzy sądowniczej, buduje autorytet wymiaru sprawiedliwości i wpisuje się w europejską kulturę prawną. Podważanie wiarygodności Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego poprzez obciążone wadami procedury i polityczne ingerencje towarzyszące jego powoływaniu jest drastycznym naruszeniem odrębności i niezależności

władzy sądowej. Narusza zatem konstytucyjną zasadę podziału i równowagi władz, a tym samym prowadzi do zasadniczej zmiany ustroju Rzeczypospolitej dokonywanej bez zastosowania procedur wskazanych przez Suwerena w Konstytucji.

Uchwała została podjęta przy 107 głosach za, 1 głosie przeciw i 16 głosach wstrzymujących się.

Przewodniczący
Rady Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Warszawskiego
Dziekan WPiA UW
Prof. dr hab. Tomasz Giaro